

OBSAH

Předmluva	7
A. Základní chemické pojmy	9
I. Směsi a látky chemicky čisté	9
1. Látky a jejich vlastnosti	9
2. Směsi látek, roztoky	10
a) Složení směsí	10
b) Roztoky a rozpouštění	11
c) Vlastnosti směsí a jejich dělení	13
3. Látky chemicky čisté	14
II. Sloučeniny a látky jednoduché, prvky	15
1. Vznik sloučenin a volných prvků	15
2. Historický vývoj pojmu prvek	16
III. Základy molekulové a atomové theorie	18
1. Reálnost molekul a jejich pohybu	18
2. Sloučeniny a prvky, molekuly a atomy	21
3. Základy atomové theorie	23
IV. Velikost a váha molekul a atomů	24
1. Rozměry molekul	24
2. Atomové a molekulové váhy	25
3. Gramatomy a grammolekuly, Avogadrovo číslo	26
4. Grammolekulový objem	30
V. Chemické značky, vzorce a rovnice	31
1. Chemické značky prvků	31
2. Chemické vzorce	32
3. Chemické rovnice	36
VI. Základní chemické zákony	37
1. Zákon zachování hmoty	37
2. Zákon stálých a množných poměrů slučova- cích	39
3. Zákon celistvých poměrů objemových	40
VII. Mocenství prvků, chemický ekvivalent	42
1. Pojem mocenství prvků	42
2. Chemický ekvivalent	45
VIII. Chemické názvosloví	47
IX. Periodický systém prvků	51

Příklady a úkoly	56
B. Chemické vzorce	58
I. Vzorec jako výsledek chemické analýsy	58
1. Kvalitativní a kvantitativní analýsa	58
2. Určení chemického vzorce z výsledků ana- lýsy	60
3. Stanovení molekulové váhy	62
4. Výpočty plynoucí z chemického vzorce	64
5. Způsoby psaní chemických vzorců, isomerie	66
II. Stavba atomů, základy elektronové teorie vzniku sloučenin	68
1. Stavba atomů	69
2. Isotopie	73
3. Základy teorie vzniku chemických sloučenin	74
a) Sloučeniny iontové	75
b) Sloučeniny molekulové, kovalentní	78
4. Polarita molekul, polární sloučeniny	82
5. Sloučeniny komplexní	86
6. Elektrolytická disociace	90
III. Vzorce a názvosloví kyselin a zásad	92
1. Kysličníky a jejich rozdělení	92
a) Kysličníky kovů	93
b) Kysličníky nekovů	93
c) Kysličníky amfoterní	93
2. Kyseliny, jejich vzorce a názvosloví	94
a) Definice a jednoduché příklady kyselin	94
b) Orthokyseliny, metakyseliny a pyrokyse- liny	96
c) Polykyseliny	97
d) Halované kyseliny	98
e) Sírné kyseliny (thiokyseliny)	99
f) Perkyseliny	100
3. Zásady (hydroxydy)	100
a) Rozpuštěné hydroxydy	102
b) Nerozpuštěné hydroxydy	103
c) Názvosloví a vzorce hydroxydů	104
4. Síla kyselin a zásad	104
IV. Neutralisace. Vznik, vzorce a názvosloví solí	105
1. Neutralisace. Normalita roztoků kyselin a zásad	105
2. Vznik solí	108

3. Vzorce a názvosloví solí	112
a) Soli jednosytných kyselin	112
b) Soli vícesytných kyselin, soli normální a kyselé	113
c) Soli zásadité	114
d) Soli podvojně	114
4. Vztah mezi kyslíčnkou, kyselinami, zásadami a solemi	116
5. Mezinárodní a latinské názvosloví anorganických sloučenin	116
6. České názvosloví sloučenin nevalenčních a složitějších	119
 V. Základy názvosloví sloučenin organických	120
Příklady a úkoly	126
 C. Chemické rovnice	129
I. Typy chemických reakcí	129
1. Chemická syntéza	129
2. Chemický rozklad (analýza)	130
3. Chemické nahrazování (substituce)	130
4. Podvojný rozklad	131
5. Reakce zvrátané	131
II. Sestavování a psaní chemických rovnic	132
III. Výpočty na základě chemických rovnic	135
IV. Rychlost chemických reakcí, katalýza. Rovnovážné stavy	140
1. Na čem záleží rychlost chemických reakcí	140
a) Povaha reagujících látek	141
b) Jemnost rozptýlení	141
c) Teplota	141
d) Koncentrace reagujících látek	142
e) Katalysátory, katalýza	142
f) Reakce fotochemické	145
2. Rovnovážné stavy chemické, zákon Guldberg-Waagův	145
V. Energetické poměry při chemických reakcích. Rovnice thermochemické	149
VI. Rovnice iontové	152
1. Psaní iontových rovnic	152
2. Elektrolytická disociace kyselin a zásad	154

3. Elektrolytická disociace vody	157
a) Ionisace vody	157
b) Exponent vodíkových iontů pH.	159
c) Hydrolysa	160
VII. Rovnice pochodů oxydačně redukčních	163
1. Psaní oxydačně redukčních rovnic	163
2. Manganometrie, jodometrie. Oxydačně redukční indikátory	168
Příklady a úkoly	169
Řešení úkolů	171
Rejstřík	444